

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 116/2016-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. februára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], zastúpených Advokátskou kanceláriou JUDr. Ladislav Jančí, s. r. o., Dončova 1451/21, Ružomberok, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ladislav Jančí, vo veci namietaného porušenia ich základného práva vlastniť majetok zaručeného čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 4 CoKR 4/2014-463 zo 17. júna 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. septembra 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“, v citáciách aj „dlžník“), a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“), ktorou namietajú porušenie základného práva vlastniť majetok zaručeného čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 CoKR 4/2014-463 zo 17. júna 2014.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v 2. rade je jediným spoločníkom a konateľom sťažovateľa v 1. rade. Okresný súd Prešov (ďalej len „okresný súd“) viedol proti sťažovateľovi v 1. rade na základe návrhu [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľ“ alebo „veriteľ“), konkurzné konanie. Uznesením č. k. 1 K 31/2012-228 z 21. januára 2013 toto konkurzné konanie zastavil. Dospel k záveru, že sťažovateľ v 1. rade neporušil reštrukturalizačný plán potvrdený uznesením okresného súdu č. k. 2 R 11/2010-384 z 5. augusta 2011, pretože „*pohľadávka veriteľa vo výške 25 000 eur nevyplýva z plánu, ale je to prognóza z plánu, resp. odhad z plánu, ktorý sa dlžníkovi nepodarilo naplniť*“. Podľa názoru okresného súdu sťažovateľ v 1. rade „*preukázal svoju platobnú schopnosť tým, že osvedčil stav finančných prostriedkov na pokladni a na účte, ako aj svojím nehnuteľným majetkom...*“.

Na odvolanie veriteľa krajský súd uznesením č. k. 4 CoKR 5/2013-244 zo 6. mája 2013 uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že „pohľadávka veriteľa ako taká nie je sporná. Z výsledkov dokazovania vyplýva, že sporný je len spôsob výpočtu pohľadávky, ktorú má dlžník v zmysle plánu štvrťročne

uhrádzať veriteľovi. Spornosť výpočtu takejto pohľadávky nie je možné zamieňať so spornosťou pohľadávky ako takej a následne z toho vyvodiť právny záver, že dlžník osvedčil spornosť pohľadávky v zmysle § 19 ods. 1 písm. c) ZKR ako to učinil súd prvého stupňa.“. Podľa názoru krajského súdu sa sťažovateľ v 1. rade snažil „minimalizovať výšku schválených štvrtročných platieb veriteľovi a to na základe započítavania rôznych nákladov, údajne spojených s prevádzkou Priemyselného parku [REDAKOVANÉ]. Za týmto účelom dlžník predložil iniciatívne do spisu dôkaz – znalecký posudok znalca z odboru ekonómie o oprávnenosti nákladových položiek z nájmu areálu [REDAKOVANÉ] za 4. štvrtrok toku 2011. Podľa záverov odvolacieho súdu názory súdneho znalca o opodstatnenosti alebo neopodstatnenosti nákladových položiek v mnohých prípadoch sú len prejavom subjektívneho názoru znalca, bez reálnej opodstatnenosti... takýto znalecký posudok je pre toto konanie ako dôkaz nepoužiteľný.

V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že tento znalecký posudok je ako dôkaz zároveň v neprospech dlžníka, pretože vo viacerých položkách konštatuje neopodstatnenosť alebo čiastočnú neopodstatnenosť nákladov dlžníka...“.

Po vrátení veci okresný súd nariadil pojednávanie na 31. marec 2014. Neakceptoval ospravedlnenie právneho zástupcu sťažovateľa v 1. rade o kolízii s termínom iného pojednávania, a to s poukazom na možnosť advokáta dať sa zastúpiť iným advokátom. Následne uznesením č. k. 1 K 31/2012-380 zo 7. apríla 2014 vyhlásil na majetok sťažovateľa v 1. rade konkurz, ustanovil správcu, a rozhodol o ďalších otázkach podľa § 22 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“). V odôvodnení uviedol, že uznesením č. k. 1 K 31/2012-326 z 21. februára 2014 pripustil, aby do konkurzného konania pristúpil veriteľ [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“, v citáciách aj „žalobca 2“). V merite odkázal na právny názor krajského súdu a uviedol, že sa sťažovateľ v 1. rade „pojednávania nezúčastnil, žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal svoju platobnú schopnosť v zmysle ust. § 19 ods. 1 bod 3. písm. c), preto súd má za to, že boli splnené zákonné podmienky a vyhlásil na majetok dlžníka konkurz“.

Proti uzneseniu okresného súdu sťažovateľ v 1. rade podal odvolanie. Namietal neakceptovanie ospravedlnenia neúčasti na nariadenom pojednávaní, čím malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom. Uviedol, že bol odmietnutý jeho návrh na vykonanie znaleckého dokazovania, ktoré malo „osvedčiť tú skutočnosť, či nejaká pohľadávka tvrdená žalobcom mohla vzniknúť“. Kritizoval aj „procesný postup súdu pri rozhodovaní o pripustení druhého žalobcu do konania s tým, že toto je charakterizované absenciou riadneho a preskúmateľného odôvodnenia. Okrem toho súd nevysvetlil ako dospel k záveru o tom, že prístupujúci subjekt je veriteľom žalovaného.“. Argumentoval v prospech spornosti veriteľom tvrdenej pohľadávky, pretože veriteľ „neuviedol na základe čoho určil, že za posledný štvrtrok 2011 mu vznikol nárok na zaplatenie sumy 25.000,00 eur, pričom de facto priznal, že ju určil jednostranne. Takéto právo mu ale reštrukturalizačný plán nepriznal a nedáva mu ho ani platná právna úprava.“. Zdôraznil, že pohľadávky dvoch zabezpečených veriteľov budú podľa reštrukturalizačného plánu splatné až 31. decembra 2016, pričom vo vzťahu k pohľadávke veriteľa uviedol, že „pokiaľ reštrukturalizačný plán hovorí o štvrtročnej splátke na túto (jedinú) pohľadávku žalobcu 1. voči žalovanému, súčasne vymedzuje, že táto nebude zodpovedať výške zinkasovaného nájomného. Jednoznačne určuje spôsob stanovenia výšky štvrtročnej splátky ako rozdielu medzi nákladmi a výnosmi zo správy priemyselného areálu [REDAKOVANÉ] v príslušnom kalendárnom štvrtroku.“.

Vo vzťahu k postaveniu [REDAKOVANÉ] sťažovateľ v 1. rade v odvolaní namietol, že táto nie je jeho veriteľom, lebo „celú pohľadávku tohto žalobcu uhradil“. K tvrdeniu [REDAKOVANÉ] o neplatnosti započítania vzájomných pohľadávok (čím malo dôjsť k zániku pohľadávky voči sťažovateľovi v 1. rade) uviedol, že „ide minimálne o spor o platnosť právneho úkonu, obraz o platnosti ktorého by si mal súd vytvárať v inom ako konkurznom konaní“.

Krajský súd uznesením č. k. 4 CoKR 4/2014-463 zo 17. júna 2014 prvostupňové uznesenie okresného súdu o vyhlásení konkurzu potvrdil. K námietke o odňatí možnosti konať pred súdom uviedol, že pred 31. marcom 2014 boli vo veci nariadené dve pojednávania (3. júla 2013, 24. júla 2013), na ktorých svoju neprítomnosť právny zástupca

sťažovateľ v 1. rade ospravedlnil. Súčasne sťažovateľ v 1. rade „ešte pred prvým nariadeným termínom pojednávania podal dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu... zo dňa 6.5.2013... V dôsledku tohto procesného úkonu bol konkurzný spis predložený Najvyššiemu súdu SR dňa 29.7.2013 a na súd prvého stupňa sa po rozhodnutí vrátil až dňa 23.1.2014. Odvolací súd poukazuje na to, že právny zástupca dlžníka je advokát, teda právne znalá osoba, a preto mal a musel vedieť... o neprípustnosti dovolania... v konkurznom konaní... Obdobne za obštrukčné procesné správanie sa právneho zástupcu dlžníka je potrebné považovať aj podaný návrh na prerušenie konania zo dňa 4.2.2014, ktorý bol zamietnutý uznesením súdu prvého stupňa zo dňa 31.3.2014. Podľa záverov odvolacieho súdu dlžník od nariadenia prvého pojednávania súdom prvého stupňa od 3.7.2013 až po 31.3.2014... mal dostatok právnych možností zabezpečiť účasť svojho právneho zástupcu. Samotné ospravedlnenie sa právneho zástupcu na pojednávanie na deň 31.3.2014 za vyššie uvedenej situácie nebolo kvalifikovane odôvodnené a preto postup súdu prvého stupňa podľa § 101 ods. 2 O. s. p. bol správny a zákonný.“.

Krajský súd uviedol, že sťažovateľ v 1. rade „neosvedčil svoju platobnú schopnosť voči veriteľovi... tak ako to má na mysli ustanovenie § 19 ods. 1 písm. c) ZKR... snaha neuhrádzať tomuto veriteľovi reštrukturalizačným plánom schválené štvrťročné splátky sa preukázala aj v konaní vo veci Okresného súdu Prešov sp. zn. 1Cbi/35/2013, v ktorom sa dlžník domáhal toho, že štvrťročná splátka po odpočítaní nákladov sa rovná nule.“.

Vo vzťahu k problému prístúpenia [REDAKOVANÉ] do konania krajský súd uviedol, že „je v súlade s ustanovením § 170 O. s. p. uznesením... zo dňa 21.2.2014 právne viazaný... listinné dôkazy v spisovom materiáli osvedčujú správnosť postupu súdu prvého stupňa. V tomto prípade dlžník voči tomuto veriteľovi neosvedčil svoju platobnú schopnosť... podľa záveru odvolacieho súdu dlžník v priebehu konania nepreukázal, že si plnil svoje splátkové povinnosti voči tomuto veriteľovi v zmysle schváleného reštrukturalizačného plánu a tzv. zápočty nezodpovedajú zákonným kritériám, s ktorým stanoviskom veriteľa sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil.“.

Krajský súd napokon konštatoval splnenie podmienok na vyhlásenie konkurzu, „pretože reštrukturalizačný plán sa stal neúčinný minimálne voči dvom veriteľom v dôsledku neplnenia plánu tak, ako to má na mysli ustanovenie § 154 ZKR“.

V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovatelia najprv namietajú nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu. Podľa ich mienky „neposkytuje odpoveď na zásadné výhrady... k prvostupňovému rozhodnutiu, osobitne nereaguje na to, že ani prvostupňový súd nevysvetlil záver o existencii pohľadávky vo výške 25.000,- Eur, keď tento zjavne nemá oporu v schválenom reštrukturalizačnom pláne, pričom osobitne nereaguje ani na to, že na sporné pohľadávky pri konkurznom konaní nemožno prihliadať, pričom daná pohľadávka je taká, o ktorej je vedené samostatné konanie pred všeobecným súdom (Okresný súd Prešov sp. zn. 1Cbi 35/2013) – teda niet pochybností o jej právnej spornosti, čo ju vylučuje z okruhu pohľadávok, ktoré by mohli založiť dôvod na vyhlásenie konkurzu.“. Krajský súd tiež „nevysvetlil, prečo nie je na mieste akceptovať návrhy na doplnenie dokazovania, nevysporiadal sa s obsahom výpisov z účtov sťažovateľa a zoznamom jeho pohľadávok, z ktorých vyplynulo že nemá iných veriteľov a záväzky po lehote splatnosti, a ani s tým, že vlastní nehnuteľný majetok v znalecky určenej hodnote preyšujúcej pohľadávku žalobcu v pôvodnom konaní... Odvolací súd nereagoval ani na predložený a ako dôkaz vykonaný znalecký posudok z odboru ekonomika, ktorý vylučuje závery, o ktoré aj okresný súd oprel rozhodnutie o vyhlásení konkurzu. Napriek tomu, že o predloženom znaleckom posudku sám odvolací súd už v rozhodnutí zo dňa 6. 5. 2013 vyslovil pochybnosti, ani odvolací súd nevidel dôvod... na akceptáciu návrhu na vykonanie dokazovania a pribratie do konania iného znalca z odboru ekonomiky.“.

Sťažovatelia zdôrazňujú, že „ani okresný súd... vo svojom rozhodnutí o vyhlásení konkurzu neuviedol ako dospel k záveru o splnení podmienok na vyhlásenie konkurzu na osobu sťažovateľa I., a ani to, ako sa vysporiadal s dôkazmi predloženými sťažovateľom I. na základe jeho výzvy po začatí konania osvedčujúce jeho platobnú schopnosť – výpisy z účtov, správu o stave hotovosti v pokladni, správu dozorového správcu, nereagoval na priebeh dokazovania a len všeobecne odkázal na Uznesenie

Krajského súdu... zo dňa 6. 5. 2013, ktoré ale nekonštatovalo splnenie podmienok na vyhlásenie konkurzu.“.

V sťažnosti je tiež námietka, že sťažovateľovi v 1. rade bola odňatá možnosť konať pred súdom, lebo pri pojednávaní nariadenom na 31. marec 2014 „*neboli splnené podmienky na prejednanie veci v zmysle § 101 ods. 2 OSP...“.*

Sťažovatelia kritizujú, že okresný súd nedoručil sťažovateľovi v 1. rade podanie pristupujúceho účastníka – [REDAKOVANÉ], „*nedal možnosť sťažovateľovi 1. sa k tomuto podaniu vyjadriť a rozhodol o jeho pripustení do konania bez nariadenia pojednávania“.* Sťažovateľ v 1. rade potom „*nemal možnosť pred vydaním namietaného rozhodnutia predložiť súdu dôkazy, resp. návrhy na vykonanie dôkazov, ktorými by vyvrátil tvrdenia pristupujúceho účastníka“.* Okrem toho okresný súd „*nevysvetlil, ako dospel k záveru o tom, že pristupujúci subjekt je veriteľom sťažovateľa 1., pričom na tieto výhrady opäť odvolací súd nedal žiadnu odpoveď“.*

Podľa sťažovateľov treba pohľadávku veriteľa voči sťažovateľovi v 1. rade (25 000 €) považovať za „doslova vymyslenú“. Nemá totiž „skutkový ani právny základ“. V nadväznosti na to sťažovatelia citujú z potvrdeného reštrukturalizačného plánu, podľa ktorého sa sťažovateľ v 1. rade „zaväzuje každú Zabezpečenú pohľadávku Zabezpečeného veriteľa... uspokojiť nasledujúcim spôsobom:

štvrtročnými splátkami nájomného z prenájmu priemyselného parku [REDAKOVANÉ] vo vlastníctve Dlužníka. Výška splátky sa určí podľa výkazu o výnosoch a nákladoch predložených vždy k ultimu mesiaca nasledujúceho po poslednom mesiaci v štvrtroku veriteľovi počnúc 4. štvrtrokom 2011. Po odsúhlasení uvedeného výkazu sa do 10 dní uhradí splátka v prospech veriteľov 1. Skupiny veriteľov na známe účty veriteľov,

z predaja nehnuteľností, ktoré tvoria predmet záložného práva zabezpečených veriteľov, nachádzajúcich sa v areáli [REDAKOVANÉ]...

V prípade, ak po predaji predmetného nehnuteľného majetku nebudú uspokojené všetky pohľadávky Veriteľov z 1. skupiny veriteľov podľa tohto plánu, Dlužník tento rozdiel doplatí z výnosov zo svojej obchodnej činnosti v termíne konečnej splatnosti pohľadávok, t. j. do 31.12.2016. Splácanie uvedeného rozdielu bude dlžník realizovať v pravidelných

a rovnomerných štvrtročných splátkach v prospech veriteľov 1. Skupiny k ultimu štvrtroka.“.

Podľa sťažovateľov citovanými ustanoveniami v spojení s relevantnými normami v zákone o konkurze „došlo k novácii vzájomných záväzkov“, v dôsledku čoho nové záväzky „úplne nahrádzajú záväzky pôvodné“, a preto „nie je možné hovoriť o platnosti pôvodných záväzkov...“. Lehota splatnosti „novokonštituovaných záväzkov žalovaného voči sťažovateľovi 1. a ním označenému veriteľovi neuplynula, preto v prípade uvedených záväzkov nemožno hovoriť o pohľadávkach po lehote splatnosti...“.

Z dokazovania pred oboma všeobecnými súdmi podľa sťažovateľov vyplýva, že „medzi účastníkmi konania existuje spor o to, či [REDAKOVANÉ] má pohľadávku voči sťažovateľovi 1. vo výške 25.000,- Eur z dôvodu splátky nájomného z prenájmu areálu [REDAKOVANÉ] za 4. štvrtrok 2011“. Reštrukturalizačný plán podľa sťažovateľov o štvrtročnej splátke „vymedzuje, že táto nebude zodpovedať výške zinkasovaného nájomného. Jednoznačne určuje spôsob stanovenia výšky štvrtročnej splátky ako rozdielu medzi nákladmi a výnosmi... Takéto určenie je logické a ekonomicky udržateľné, nakoľko by bolo nesprávne určiť výšku tejto splátky bez ohľadu na výšku nákladov na správu priemyselného areálu.“.

Následne sťažovatelia poukazujú na správanie veriteľa, ktorý podľa ich názoru hatil snahu sťažovateľa v 1. rade speňažiť na dobrovoľnej dražbe svoje nehnuteľnosti na účel plného uspokojenia pohľadávok zabezpečených veriteľov. Aj to má dokazovať, že dochádza k zneužívaniu postavenia veriteľa v konkurznom konaní.

Sťažovatelia namietajú, že krajský súd sa nijako nevysporiadal s (ne)existenciou pohľadávky [REDAKOVANÉ] voči sťažovateľovi v 1. rade. Uvádzajú, že „v priebehu konania bol zo strany sťažovateľa 1. predložený zoznam záväzkov, z ktorého vyplýva, že všetky jeho záväzky voči [REDAKOVANÉ]... vyplývajúce z reštrukturalizačného plánu boli v zmysle plánu splnené. Na margo tohto záveru je treba poukázať aj na priznanie sa žalobcu 2. v návrhu na jeho pripustenie do konania, že zo strany sťažovateľa 1. boli vykonané vzájomné započítania, z ktorých je viac než zrejmé, že jeho nároky zanikli. Tá skutočnosť, že žalobca 2. tvrdí, že započítanie je neplatné, aj keď tento svoj postoj

nevysvetlil, je pre posúdenie jeho postavenia irelevantná.“. Sťažovatelia ďalej tvrdia, že sťažovateľ v 1. rade „započítal svoj záväzok z pohľadávku vyplývajúcu z pohľadávky voči účtu v banke. Na účte pôvodne spravovanom žalobcom 2. totiž mal uložené finančné prostriedky, ktoré žalobca 2. odmietol doteraz vydať sťažovateľovi, pričom o existencii takejto pohľadávky nie je absolútne žiadny spor. Započítať záväzok voči banke s pohľadávkou voči tej istej banke z titulu nevrátenia peňazí na účte je jednoducho pochopiteľný úkon, ktorého význam je nespochybniteľný...

Uvedené skutočnosti mali byť nielen súdom prvého stupňa, ale osobitne odvolacím súdom vyhodnotené minimálne ako také, ktoré osvedčujú spornosť označovaných pohľadávok, ktoré majú viesť k záveru o predĺžení sťažovateľa.“.

V závere sťažnosti sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd vo veci samej takto rozhodol:

„1. Krajský súd Košice Uznesením sp. zn. 4CoKR/4/2014 zo dňa 17. 6. 2014 porušil základné právo sťažovateľa 1. – spoločnosti [REDAKOVANÉ], zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Prešov, oddiel: Sro, vložka číslo: 24051/P, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a právo na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Krajský súd Košice Uznesením sp. zn. 4CoKR/4/2014 zo dňa 17. 6. 2014 porušil základné právo sťažovateľa 2. – [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], trvalé bydlisko [REDAKOVANÉ], na ochranu vlastníctva v zmysle čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a právo na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. *Uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4CoKR/4/2014-563 (správne má byť sp. zn. 4 CoKr 4/2014-463, pozn.) zo dňa 17. 6. 2014 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.*

4. *Sťažovateľovi 1. – spoločnosti [REDAKOVANÉ], zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Prešov, oddiel: Sro, vložka číslo: 24051/P, a sťažovateľovi 2. – [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], trvalé bydlisko [REDAKOVANÉ], sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 340,90 Eur, ktoré je Krajský súd Košice povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu sťažovateľov – Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Jančí, s. r. o., Dončova 1451/21, 034 01 Ružomberok, číslo účtu [REDAKOVANÉ].“*

Ústavnému súdu sťažovatelia doručili 30. decembra 2014 podanie, ktorým doplnili sťažnostnú argumentáciu o rekapituláciu relevantnej judikatúry ústavného súdu týkajúcej sa obsahovej náplne jednotlivých základných práv a slobôd, ktoré napadnutým uznesením mali byť porušené.

Sťažovatelia doručili 19. februára 2015 ústavnému súdu ďalšie doplnenie ich sťažnosti, v ktorom navrhli rozhodnúť o dočasnom opatrení spočívajúcom v odklade vykonateľnosti kritizovaného uznesenia krajského súdu. Tento svoj návrh odôvodnili tvrdením, že „*priebeh konkurzu je nanajvýš zvláštny*“. Podľa ich názoru „*z funkcie správca bola protizákonne odvolaná [REDAKOVANÉ], pričom bez toho, aby súd vyčkal na rozhodnutie o odvolaní menovanej správkyne proti rozhodnutiu o jej odvolaní, dňa 17. 12. 2014 Okresný súd Prešov ustanovil do funkcie správca [REDAKOVANÉ]*“. Zároveň sťažovatelia uviedli, že „*konkurzný súd odňal hlasovacie práva (a doteraz ich nepriznal) skupine veriteľov – 1. [REDAKOVANÉ], 2. [REDAKOVANÉ], 3. [REDAKOVANÉ], 4. [REDAKOVANÉ], 5. [REDAKOVANÉ], len na základe toho, že ich pohľadávky poprel nie správca ale iný údajný veriteľ [REDAKOVANÉ]..., ktorý nie je účastníkom konkurzného konania nakoľko ním prihlásená pohľadávka do konkurzného konania bola v celom rozsahu uhradená*“. Žiadosťou doručenou 19. októbra 2015 sa sťažovatelia domáhali urýchleného rozhodnutia o ich sťažnosti argumentujúc právnou neistotou.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K časti sťažnosti namietajúcej porušenie označených základných práv a práv sťažovateľa v 1. rade

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (obdobne napr. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07, III. ÚS 24/2010).

Vo vzťahu k základnému právu sťažovateľa v 1. rade na súdnu ochranu i k jeho právu na spravodlivé súdne konanie ústavný súd konštatuje, že predložená sťažnosť sa zakladá na viacerých námietkach.

1. Z procesného hľadiska sťažovateľ v 1. rade namieta (tu sa argumentácia v prospech porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru zjavne prekrýva s tvrdeným porušením čl. 48 ods. 2 ústavy) prerokovanie konkurznej veci bez jeho prítomnosti. Ospravedlnenie jeho právneho zástupcu z neúčasti na pojednávaní nariadenom na 31. marec 2014 totiž okresný súd neakceptoval a pojednával bez prítomnosti sťažovateľa v 1. rade aj bez prítomnosti jeho právneho zástupcu.

Podľa § 101 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“) súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Ústavný súd poukazuje na fakt, že súdna judikatúra k problému (ne)akceptovania ospravedlnenia sa právneho zástupcu účastníka konania konajúcim súdom je bohatá.

V odôvodnení napadnutého potvrdzujúceho uznesenia krajského súdu je v obsahu vyjadrení účastníkov konania stručne zrekapitulovaná, preto ju ústavný súd nebude opakovať.

Pre ústavný súd ako nezávislý orgán ochrany ústavnosti je rozhodujúce, či uplatnenie § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku okresným súdom malo s ohľadom na okolnosti prejednávanej veci priamy negatívny dopad na niektoré zo základných práv sťažovateľa (v tomto prípade na základné právo na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania, a tým aj na základné právo na súdnu ochranu a na právo na spravodlivé súdne konanie). Inými slovami, v posudzovanej veci je podstatné, či okresný súd uplatnil § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku ústavne konformným spôsobom (čl. 152 ods. 4 ústavy). V aplikácii tohto ustanovenia ide v podstate o kolíziu základného práva na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Konajúci súd bol pri posudzovaní ospravedlnenia právneho zástupcu povinný uvedené základné práva vyvážiť a jedno z nich uprednostniť.

Krajský súd zdôraznil, že po vrátení veci okresnému súdu na ďalšie konanie tento nariadil pojednávanie na 3. júla 2013 a neskôr na 24. júl 2013. Neúčast' na oboch pojednávaniach právny zástupca sťažovateľa v 1. rade ospravedlnil. Okrem toho proti zrušujúcemu uzneseniu krajského súdu zo 6. mája 2013 (sp. zn. 4 CoKR 5/2013) podal sťažovateľ v I. rade prostredníctvom dovolanie, hoci jeho právny zástupca, ako to správne uvádza krajský súd, „*musel vedieť o ustanovení § 198 ods. 1 ZKR o neprípustnosti dovolania... v konkurznom konaní*“. Rekapitulované fakty sťažovateľ v 1. rade v sťažnosti nijako skutkovo nespochybňuje, ústavný súd z nich teda vychádza. Ak za týchto okolností okresný súd ospravedlnenie právneho zástupcu sťažovateľa v I. rade neakceptoval a konal aj v jeho neprítomnosti, správne podľa názoru ústavného súdu uprednostnil základné právo účastníkov konkurzného konania na prerokovanie ich veci bez zbytočných prieťahov. Uplatnenie § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku okresným súdom tak nevyvoláva žiadne signály ústavnej nekonformnosti, a preto aj kritika právneho názoru krajského súdu pri reakcii na predmetnú odvolaciu námietku sťažovateľa v 1. rade je nedôvodná.

2. Procesne konotovanou je aj kritika postupu okresného súdu pri pristúpení Komerčnej banky do konkurzného konania. Sťažovateľ v 1. rade tvrdí, že návrh

na pristúpenie tohto subjektu do konkurzného konania mu nebol doručený, nebol s ním oboznámený, a preto voči nemu nemohol protiargumentovať.

Ústavný súd už k obdobným skutkovým okolnostiam judikoval (III. ÚS 402/2015), že zo všeobecne formulovaných pravidiel konkurzného práva sa črtá jedna z podstatných zásad ovládajúcich nielen právnu úpravu konkurzného konania, ale aj interpretáciu tejto právnej úpravy. Je ňou zásada rýchlosti vyjadrená v zákone o konkurze okrem iného v množstve krátkych procesných lehôt, ktoré sú stanovené pre súd, účastníkov konania a iné procesné subjekty (Đurica, M. Konkurzné právo na Slovensku a v Európskej únii. Poradca podnikateľa, s. r. o., Žilina, 2006, s. 43). Identifikovaná zásada sa prejavuje aj v relácii k fáze konkurzného konania, v ktorej malo podľa názoru sťažovateľa v 1. rade dôjsť k porušeniu jeho označených práv. I keď má prvá fáza konkurzného konania (do vyhlásenia konkurzu) charakter sporového konania a na objasnenie skutočností treba viesť dokazovanie, z účelu konkurzného konania vyplýva, že rozsiahlejšie dokazovanie možno viesť len v súvislosti so skutočnosťami, ktoré sú rozhodujúce pre záver o základnej otázke, ktorá sa má v konaní riešiť, a to či je dlžník v úpadku (otázku hmotného konkurzného práva). Oprávnenie podať návrh na vyhlásenie konkurzu (teda otázku tzv. procesného konkurzného práva) musí veriteľ osvedčiť bez toho, aby bolo treba na existenciu jeho pohľadávky viesť dokazovanie (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. júna 2000 vo veci sp. zn. 4 Obo 49/2000 bezpochyby uplatniteľné aj na aktuálnu právnu úpravu).

Zákon o konkurze neukladá konajúcemu súdu doručovať návrh veriteľa na pristúpenie do už prebiehajúceho konkurzného konania dlžníkovi. Súčasne platí, že ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku sa na konkurzné konanie použijú len primerane (§ 196 zákona o konkurze). To znamená, že konajúci všeobecný súd je povinný pri úvahách o použití procesnej normy zakotvenej v Občianskom súdnom poriadku vyhodnocovať súlad postupu podľa Občianskeho súdneho poriadku s účelom konkurzného konania a konkurzu ako takého. Tento účel je poznačený aj zásadou rýchlosti uplatňovanou v konkurznom konaní na podstatne striktnnejšej báze, ako je to v základnom nachádzacom konaní (III. ÚS 402/2015).

O návrhu na pristúpenie veriteľa do už prebiehajúceho konkurzného konania je súd povinný rozhodnúť do 15 dní od doručenia tohto návrhu. Zásada rýchlosti tak nachádza svoje vyjadrenie aj v § 24 ods. 2 zákona o konkurze a musí sa premietnuť aj v úvahe súdu, či je povinný návrh na pristúpenie do konkurzného konania doručiť dlžníkovi.

Podľa názoru ústavného súdu okresný súd po pristúpení Komerčnej banky do konkurzného konania nepresadzoval zvoleným procesným postupom zásadu rýchlosti konkurzného konania na úkor práva dlžníka vyjadriť sa k návrhu na vyhlásenie konkurzu neprimeraným spôsobom. Nariadil totiž pojednávanie na 31. marec 2014, na ktorom sa sťažovateľovi v 1. rade ako dlžníkovi otváral dostatočný priestor na osvedčenie platobnej schopnosti v konfrontácii s „novou“ pohľadávkou Komerčnej banky proti nemu. Pojednávanie sa však nezúčastnil z neospravedlniteľných dôvodov (ako už bolo uvedené), preto akceptácia jeho argumentácie použitej v odvolaní i v sťažnosti by znamenala neprimerané, a tým aj neodôvodnené popretie rýchlosti ako dôležitej vodiacej zásady konkurzného konania. Aj táto námietka je preto nedôvodná.

3. Významnou súčasťou sťažostnej argumentácie je kritika právneho posúdenia obsahu reštrukturalizačného plánu konajúcimi všeobecnými súdmi. Zhrňujúco možno za jadro sporu označiť interpretačný prístup k formulácii reštrukturalizačného plánu. Kým sťažovateľ v 1. rade je toho názoru, že odkaz na výkaz výnosov a nákladov predstavuje určenie spôsobu výpočtu štvrťročnej splátky, okresný súd i krajský súd a aj veritelia sťažovateľa v 1. rade boli toho názoru, že výkaz výnosov a nákladov je potrebné chápať v podstate len ako nosič informácie, ktorá bude objektivizovať reálnu sumu splátky nájomného.

Skutkové a právne závery všeobecného súdu by mohli byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery všeobecného súdu boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

V naratívnej časti odôvodnenia tohto uznesenia ústavný súd relevantné ustanovenia reštrukturalizačného plánu citoval. Je toho názoru, že výklad, ktorý uprednostnil okresný súd pri vyhlasovaní konkurzu a krajský súd ho následne akceptoval, nesignalizuje arbitrárnosť či svojvôľu všeobecných súdov pri poskytovaní súdnej ochrany právam sťažovateľa v 1. rade, o ktoré v konkurznom konaní išlo. Niet pochyb, že pravidlá obsiahnuté v reštrukturalizačnom pláne by bolo možné interpretovať aj tak, ako to tvrdí sťažovateľ v 1. rade. Zároveň je ale rovnako nepochybné, že ak by ústavný súd využil svoju právomoc podľa čl. 127 ods. 1 ústavy na revíziu právoplatného rozhodnutia všeobecného súdu len na podklade odlišného právneho názoru, staval by sa do pozície ďalšej inštancie všeobecného súdnictva, čo ústava z hľadiska vzťahov medzi ústavným súdnictvom a všeobecným súdnictvom nedovoľuje. Výklad, ktorý použili okresný súd i krajský súd, nie je excesívny v tom zmysle, že by úplne popieral podstatu vzťahov medzi sťažovateľom v 1. rade a jeho veriteľmi, tak ako je ona zachytená v texte potvrdeného reštrukturalizačného plánu. Jednoducho, dikcia plánu zmysluplne umožňuje aj interpretáciu preferovanú okresným súdom a krajským súdom. Ústavný súd preto do nej nebude zasahovať.

4. Sťažovateľ v 1. rade taktiež kritizoval rozhodovací postoj okresného súdu i krajského súdu k pohľadávkam, ktoré mal voči [REDAKOVANÉ]. Argumentuje započítaním záväzku s pohľadávkou, ktorú má voči [REDAKOVANÉ] z titulu vedenia bežného účtu. Krajský súd tieto dôvody neakceptoval formulovaním názoru, podľa ktorého „*tzv. zápočty nezodpovedajú zákonným kritériám, s ktorým stanoviskom veriteľa sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil*“. Ústavný súd pritom poukazuje na strany 13 – 16 odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu, na ktorých je obsiahlo rekapitulované vyjadrenie [REDAKOVANÉ] k odvolaniu sťažovateľa v 1. rade. V ňom [REDAKOVANÉ] objasnila, že podľa reštrukturalizačného plánu má voči sťažovateľovi v 1. rade postavenie dvojaké. Jednak ako zabezpečený veriteľ druhej skupiny veriteľov, ale aj ako nezabezpečený veriteľ tretej skupiny veriteľov. Sťažovateľ v 1. rade podľa [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] použil prostriedky slúžiace uspokojeniu jej zabezpečených pohľadávok (prostriedky na bežnom účte) na kompenzáciu voči jej nezabezpečenej pohľadávke. To podľa [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] odporovalo účelu § 138 ods. 1 zákona o konkurze, ako aj účelu ustanovení zákona

č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov o záložnom práve. [REDAKOVANÉ] taktiež uviedla, že sťažovateľ v 1. rade si nesplnil ani „*povinnosť uhradiť ďalšie kvartálne splátky.*“ (vymenované na strane 16 odôvodnenia napadnutého uznesenia).

Sťažovateľ v 1. rade sa v odôvodnení svojej sťažnosti obmedzuje iba na postavenie [REDAKOVANÉ] ako nezabezpečeného veriteľa (strana 9 sťažnosti), vôbec však nereaguje na tvrdenie [REDAKOVANÉ] o existencii riadne zistenej, prihlásenej a zabezpečenej pohľadávky voči sťažovateľovi v 1. rade v celkovej sume 1 925 831,91 €. Táto pohľadávka je zabezpečená záložným právom na pohľadávky sťažovateľa v 1. rade voči jeho dlžníkom. Súčasne [REDAKOVANÉ] uviedla, že podľa reštrukturalizačného plánu pre zabezpečených veriteľov tejto skupiny „*bude plnenie získané z úhrady v ich prospech zabezpečených pohľadávok poukazované do 10 dní odo dňa pripísania získanej sumy na účet dlžníka...*“. V nadväznosti na to zdôraznila, že už k 30. aprílu 2012 sťažovateľ v 1. rade evidoval na svojom bežnom účte 477 161,14 USD, „*ktorú sumu v rozpore s plánom nepreviedol na účet navrhovateľa ani neprejavil záujem o ich prevod*“.

Bez potreby bližšieho skúmania ústavný súd uvádza, že uvedené skutočnosti nespochybňujú závery okresného súdu ani krajského súdu o existencii splatných a neuhradených pohľadávok [REDAKOVANÉ] voči sťažovateľovi v 1. rade. To potom malo podstatný právny význam pre rozhodnutie o splnení podmienok na vyhlásenie konkurzu. Možno ešte pripomenúť, že sťažovateľ v 1. rade viacero skutkových okolností plynúcich z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu v sťažnosti vôbec nespomenul, a preto ani nenamietal, ba ani nepredložil a nenavrhol žiadne dôkazy (reštrukturalizačný plán, predmetný konkurzný spis) na podporu svojho tvrdenia o zániku záväzkov voči [REDAKOVANÉ]. Ani táto sťažnostná námietka preto nie je spôsobilá viesť ústavný súd k prijatiu predloženej sťažnosti na ďalšie konanie.

5. Za irelevantnú považuje ústavný súd aj námietku sťažovateľa v 1. rade, podľa ktorej splatnosť záväzkov plynúcich preň z potvrdeného reštrukturalizačného plánu nastane až 31. decembra 2016, a tak o splnení podmienok na vyhlásenie konkurzu nemožno uvažovať.

Z obsahu reštrukturalizačného plánu citovaného v naratívnej časti odôvodnenia tohto uznesenia na prvý pohľad vyplýva, že termín 31. december 2016 sa označuje ako konečný termín splatnosti pohľadávok veriteľov 1. skupiny. Vo vzťahu k štvrtročným splátkam reštrukturalizačný plán jednoznačne ustanovuje, že „*po odsúhlasení uvedeného výkazu sa do 10 dní uhradí splátka v prospech veriteľov 1. Skupiny veriteľov, na známe účty veriteľov...*“. Termín 31. decembra 2016 sa podľa reštrukturalizačného plánu bude považovať za konečný termín splatnosti, len „*ak po predaji predmetného nehnuteľného majetku (ide o nehnuteľnosti tvoriace súčasť areálu [REDAKOVANÉ], pozn.) nebudú uspokojené všetky pohľadávky veriteľov z 1. skupiny veriteľov podľa tohto plánu...*“.

Okrem toho nemožno ignorovať ani argument vyplývajúci z obsahu podaní veriteľov v predmetnej veci založený na aplikácii § 159 zákona o konkurze, podľa ktorého ak dlžník... ani do 30 dní od doručenia výzvy nesplní riadne a včas voči účastníkovi plánu pohľadávku alebo iný záväzok vyplývajúci mu z plánu, plán sa tým stáva voči účastníkovi plánu vo vzťahu k dotknutej pohľadávke neúčinným.

Na podklade uvedených skutočností a právnej úpravy ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v 1. rade pripisuje termínu 31. decembra 2016 právny význam, ktorý mu zjavne podľa reštrukturalizačného plánu neprislúcha. Správne preto krajský súd v napadnutom uznesení dôvodil, že „*dlžník nepreukázal až do vydania rozhodnutia súdu prvého stupňa, že by si tento reštrukturalizačný plán plnil voči... veriteľovi.*“, ako aj že „*reštrukturalizačný plán sa stal neúčinný minimálne voči dvom veriteľom v dôsledku neplnenia plánu...*“.

6. Ďalšia námietka sťažovateľa sa zakladá na tvrdení, že pohľadávky, na ktorých okresný súd založil záver o splnení podmienok vyhlásenia konkurzu, sú sporné v zmysle § 19 ods. 1 písm. c) zákona o konkurze. Sťažovateľ predložil aj fotokópiu návrhu na začatie konania „*o určenie neexistencie pohľadávky a záväzku*“ z 18. júla 2013 adresovaného okresnému súdu.

Ústavný súd tu odkazuje na odôvodnenie uznesenia krajského súdu č. k. 4 CoKR 5/2013-244 zo 6. mája 2013, v ktorom sa jednoznačne uvádza, že

„pohľadávka veriteľa ako taká nie je sporná. V prípade spornosti pohľadávky veriteľa zrejme by nedošlo k schváleniu plánu na schvaľovacej schôdzi. Z výsledkov dokazovania vyplýva, že sporný je len spôsob výpočtu pohľadávky, ktorú má dlžník v zmysle plánu štvrťročne uhrádzať veriteľovi. Spornosť výpočtu tejto štvrťročnej pohľadávky nie je možné zamieňať so spornosťou pohľadávky ako takej a následne z toho vyvodit' právny záver, že dlžník osvedčil spornosť pohľadávky v zmysle § 19 ods. 1 písm. c) ZKR...“. Na citované závery poukázal potom aj okresný súd v uznesení o vyhlásení konkurzu a krajský súd sa s nimi pri rozhodovaní o odvolaní sťažovateľa v 1. rade stotožnil.

Ústavný súd je rovnako toho názoru, že voči citovanému výkladu všeobecných súdov nemožno z ústavno-právneho hľadiska namietat', ak reštrukturalizácia začatiu konkurzného konania nepredchádza, pohľadávky, na ktorých veritelia svoj návrh zakladajú, neboli predmetom posudzovania v skoršej reštrukturalizácii, a tak je pre dlžníka procesne jednoduchšie osvedčiť ich spornosť. Skutková situácia, v ktorej sa vyskytol sťažovateľ v 1. rade, je ale špecifická tým, že návrhu na vyhlásenie konkurzu časovo predchádzala reštrukturalizácia, v ktorej boli pohľadávky veriteľov ustálené. Preto snaha sťažovateľa v 1. rade osvedčiť spornosť pohľadávky potvrdenej v reštrukturalizačnom pláne na podklade začatého určovacieho konania týkajúceho sa iba sumy jednej splátky tejto pohľadávky je z pohľadu aplikácie § 19 ods. 1 písm. c) zákona o konkurze márna.

Vo vzťahu k pohľadávke [REDAKOVANÉ] sťažovateľ v 1. rade *prima facie* neosvedčil jej spornosť. Tá sa nemôže odvíjať len od písomne deklarovaneho nesúhlasu dlžníka.

Preto aj námietka argumentujúca spornosťou pohľadávok veriteľov je podľa názoru ústavného súdu nedôvodná.

7. Posledná námietka, ktorá sa svojou povahou týka takmer všetkých doteraz preskúmaných, smeruje voči kvalite odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu.

Ústavný súd vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy konštantne zdôrazňuje, že toto právo zahŕňa aj právo na odôvodnenie rozhodnutia, poukazujúc pritom aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“), podľa ktorej právo

na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď (rozsudok ESLP z 19. 4. 1994 vo veci Van de Hurk proti Holandsku, sťažnosť č. 16034/90, § 61). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. rozsudok ESLP vo veci Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia má podať jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

Sťažovateľ v 1. rade podľa názoru ústavného súdu opomína ustálený právny názor, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

Ústavný súd je dokonca toho názoru, že s ohľadom na okolnosti posudzovaného prípadu je ústavne akceptovateľné, ak krajský súd v napadnutom uznesení odkázal na dôvody svojho uznesenia č. k. 4 CoKR 5/2013-244 zo 6. mája 2013, ktorým bolo prvostupňové uznesenie okresného súdu zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie s formuláciou právneho názoru záväzného podľa § 226 Občianskeho súdneho poriadku.

Sťažovateľ v 1. rade však nazerá na dôvody napadnutého uznesenia krajského súdu izolovane. Z takéhoto zorného uhla pohľadu je toto uznesenie naozaj stručné. Pri hodnotení jeho záverov z pohľadu prepojenia s dôvodmi uznesenia krajského súdu

č. k. 4 CoKR 5/2013-244 zo 6. mája 2013, ako aj s dôvodmi uznesenia okresného súdu zo 7. apríla 2014 o vyhlásení konkurzu, je podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľné. Zodpovedalo totiž na tie odvolacie námietky sťažovateľa v 1. rade, ktoré boli spôsobilé reálne spochybniť splnenie podmienok vyhlásenia konkurzu.

8. Po vyhodnotení všetkých sťažnostných námietok sťažovateľa v 1. rade ako nedôvodných tak ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť v časti namietajúcej porušenie základných práv sťažovateľa v 1. rade zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru je zjavne neopodstatnená. Ústavný súd totiž pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti nezistil žiadnu možnosť porušenia označených základných práv a práv zaručených dohovorom, realnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti v predmetnej časti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

9. Pokiaľ ide o namietané porušenie práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru, ústavný súd uvádza, že uplatňovanie tohto práva musí nadväzovať na aspoň obhájitelné tvrdenie (*arguable claim*) o porušení iného práva chráneného dohovorom (napr. rozhodnutie ESĽP vo veci Silver a ostatní proti Spojenému kráľovstvu z 25. marca 1983). Článok 13 dohovoru sa tak vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorom (rozsudok ESĽP z 27. 4. 1988 vo veci Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, séria A, č. 131).

Z citovanej judikatúry ESĽP vyplýva zrejma súvislosť práva zaručeného čl. 13 dohovoru a s ostatnými právami, ktoré dohovor garantuje. Vzhľadom na to, že ústavný súd dospel k záveru o neopodstatnenosti sťažnosti sťažovateľa v 1. rade v časti týkajúcej sa práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, rovnaký záver musí prijať aj vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 13 dohovoru. Aj v tejto časti je teda sťažnosť zjavne neopodstatnená.

K časti sťažnosti namietajúcej porušenie označených základných práv a práv sťažovateľa v 2. rade

Sťažnostným petitom sa ústavnému súdu navrhuje vysloviť aj porušenie základných práv sťažovateľa v 2. rade a jeho práv zaručených dohovorom, ktoré sú identické s petitom týkajúcim sa sťažovateľa v 1. rade. Navyše však sťažovateľ v 2. rade požaduje aj vyslovenie porušenia základného práva vlastniť majetok zaručeného čl. 20 ods. 1 ústavy.

Popísanú konfiguráciu sťažnostného petitu sťažovateľa v 2. rade zakladá na tvrdení, že napadnutým uznesením krajského súdu „*došlo k zásahu do jeho práva vlastniť a pokojne užívať majetok, pričom v dôsledku vyhlásenia konkurzu na majetok sťažovateľa 1., došlo k znehodnoteniu jeho obchodného podielu vo veľkosti 100 % k tejto spoločnosti a jeho vkladu do základného imania tejto spoločnosti v sume 663 879,- Eur.*“.

Ústavný súd nespochybňuje fakt majetkovej účasti sťažovateľa v 2. rade na podnikaní sťažovateľa v 1. rade, ktorého je jediným spoločníkom. Samotný zákon o konkurze však nepriznáva takýmto osobám postavenie účastníka konkurzného konania. Keďže teda voči nemu okresný súd ani krajský súd žiadne právne významné procesné aktivity nevyvíjali, základné práva sťažovateľa v 2. rade ani jeho práva zaručené dohovorom nemohli byť procesným postupom ani rozhodnutím krajského súdu dotknuté. Preto je sťažovateľ v 2. rade zjavne neoprávnenou osobou na podanie sťažnosti v tejto časti.

Osobitne ústavný súd poukazuje na sťažovateľom v 2. rade namietané porušenie základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. Na prvý pohľad sa vskutku môže zdať, že vyhlásenie konkurzu na majetok právneho subjektu, v ktorom má sťažovateľ v 2. rade stopercentnú majetkovú účasť, sa takpovediac nemôže nedotýkať jeho základného práva vlastniť majetok. Podrobnejšie skúmanie však vedie k opačnému záveru.

Vyhlásenie konkurzu je právna skutočnosť majúca právne účinky regulované v prvom oddiele piatej hlavy zákona o konkurze, ktoré dopadajú na úpadcu a na jeho majetkovú podstatu. Nemožno zabúdať, že spoločník v spoločnosti s ručením obmedzeným je síce vlastníkom obchodného podielu, nič to však nemení na fakte, že majetok spoločníka

je plnohodnotne právne oddelený od majetku spoločnosti s ručením obmedzeným. Účinky samotného vyhlásenia konkurzu sa teda majetku spoločníka nedotýkajú. Ústavný súd nespochybňuje skutočnosť, že ďalší priebeh konkurzu (speňažovanie majetku úpadcu tvoriaceho podstatu a pod.) môže mať na hodnotu obchodného podielu spoločníka úpadcu zásadný majetkový dopad. Na základe toho však nemožno prijať záver, že do základného práva vlastníť majetok takého spoločníka priamo zasahuje rozhodnutie súdu, ktorého právne účinky znamenajú iba vyhlásenie konkurzu. Takéto rozhodnutie označil v sťažnostnom petite sťažovateľ v 2. rade ako zasahujúce do jeho základného práva vlastníť majetok. Ústavný súd je preto toho názoru, že sťažovateľ v 2. rade je zjavne neoprávnenou osobou, aj pokiaľ ide o tú časť sťažnosti, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku nebolo potrebné, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi formulovanými sťažovateľmi v ich sťažnostnom petite ani návrhom na dočasné opatrenie spočívajúce v odklade vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2016